

LUONNOS LAUSUNNOKSI

Johdanto

Yva-ohjelman on tarkoitus arvioida kahta erilaista vaihtoehtoa, joita aiemmin on tutkittu Ylä-Savon jätevesien kehittämissuunnitelmassa ja jotka vaihtoehdot on päätetty ottaa hankkeen jatkosuunnitteluun:

Vaihtoehto 0+: Nykyisiä Kiuruveden, Iisalmen ja Lapinlahden jätevedenpuhdistamoita kehitetään, jotta ne pystyvät täyttämään tulevaisuuden kiristyvät ympäristölupavaatimukset. Uusia siirtoviemäreitä ei rakenneta. Jätevesien purkupaikat säilyvät entisellään, mutta vesistövaikutuksia arvioidaan Lapinlahdella myös uuden vaihtoehdon 1 mukaisen purkupaikan suhteen.

Vaihtoehto 1: Kiuruveden ja Iisalmen nykyiset puhdistamot lakkautetaan ja jätevedet johdetaan uudella rakennettavalla 61 kilometriä pitkällä siirtoviemärillä Lapinlahden nykyiselle puhdistamolle. Lapinlahden puhdistamon kapasiteettia laajennetaan ja toimintaa kehitetään, jotta se kykenee puhdistamaan alueen kaikki jätevedet. Jätevesien purkupaikka siirtyisi uuteen paikkaan Akkalansaaren eteläpuolelle, Iisalmen reitin päävirtauksen alueelle. Kiuruvedelle ja Iisalmeen rakennetaan tasausaltaat ja sakokaivolietteiden vastaanottopisteet.

Yva-ohjelmassa on kuvattu perustiedot hankkeesta ja tutkittavista vaihtoehdoista. Ohjelmassa käydään läpi myös hankealueen ympäristön nykytilanne (mm. vesistön tila) sekä lopuksi kuvataan mitä ja miten ympäristövaikutuksia tullaan jatkossa selvittämään.

Lausunto

Kunnanhallituksen mielestä vaihtoehtojen vesistövaikutukset on kuvattava siten, että selkeästi voidaan nähdä, mitkä ovat yhteispuhdistamon (**Vaihtoehto 1**) vaikutukset Onkiveden tilaan verrattuna siihen, että päästöt jakaantuisivat kolmeen eri kohteeseen (**Vaihtoehto 0+**) vesistöalueella. Vaikutuksia tulee myös tarkastella vaihtoehdossa, jossa ihmisperäiset jätevedet ja teollisuusperäiset jätevedet (Olvi ja Valio) käsiteltäisiin erillisissä keskitetyissä prosesseissa. Käytetyt menetelmät ja laskentaperusteet tulee kuvata selvästi ja niiden tulee perustua ajantasaiseen tietoon ja parhaaseen mahdolliseen tekniikkaan. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota vesistövaikutusten havainnolliseen esittämiseen. Vaihtoehto 1:n jätevesikuormituksen vaikutuksen arviointi on tehtävä 3D-mallinnuksella tai vastaavalla menetelmällä kuitenkin niin, että tulokset ovat käytettävissä Yva-menettelyn selostusvaiheessa.

Vesistövaikutusten yhteydessä tulee tarkastella myös jätevesien vaikutuksia purkupaikan läheisten vesistö-

alueiden virkistyskäyttömahdollisuuksiin (loma-asutus, uimarannat) ja sosioekonomisiin vaikutuksiin. Vaikutukset kalastoon ja kalastukseen on arvioitava.

Huolimatta siitä, että siirtoviemärit ja pumppaamot eivät sijoitu pohjavesialueille tai niiden läheisyyteen, siirtoviemärien ja pumppaamojen riskitarkastelu ja riskien arviointi on tehtävä muut jo olemassa olevat tai poikkeukselliset tilanteet huomioon ottaen (talousvesikaivot, pumppaamojen häiriötilanteet ja hajuvaikutukset). Häiriötilanteiden osalta tulee esittää myös mahdollisten haittojen lieventämismenetelmät.

Kunnanhallitus esittää, että luontoselvitys olisi tehtävä kattavasti koko linjauksen matkalta.

Selvityksessä olisi kuvattava tarkemmin yhteiskäsittelyvaihtoehdossa muodostuvan lietteen määrä ja vaihtoehtoiset lietteen käsittelymenetelmät. Selvityksessä tulee vertailla lietteen käsittelyn osalta myös erilaisia polttotekniikoita (leijukerrospoltto ja kaksoislieriöpoltto) ja niiden hyötyjä ja haittoja. Eri käsittelymenetelmien aiheuttamat ympäristövaikutukset on arvioitava.

Vaikutuksissa olisi tarkasteltava myös liikenteen määrää, mikäli kuivattua/muutoin käsiteltyä lietettä toimitetaan jatkossa esim. lannoitekäyttöön. Liikenne puhdistamolta 5-tielle kulkee Lapinlahden taajaman kautta.

Kunnanhallitus pitää tärkeänä, että selostuksessa hankkeen eri vaihtoehtojen kustannuksista on tiivistelmä sen hetkisen tiedon perusteella.

YVA-menettelyn vuorovaikutuksen osalta aktiivisuus tiedotuksessa ja eri sidosryhmien huomioon ottaminen on ensiarvoisen tärkeää.

Lapinlahden kunnanhallitus